

KORRALDUS

Keskkonnaloa väljastamise korralduse eelnõu

1. OTSUS

Arvestades alltoodut ja võttes aluseks maapõueseaduse § 48, keskkonnaseadustiku üldosa seaduse § 41, Keskkonnaameti peadirektori 29.01.2021 käskkirja nr 1-1/21/17 „Keskkonnaameti teabehalduse kord” punkti 4.3, Keskkonnaameti peadirektori 10.12.2020 käskkirja nr 1-1/20/230 „Keskkonnaameti struktuuriüksuste põhimääruste kinnitamine” lisa 13 „Keskkonnaameti ringmajanduse osakonna põhimäärus” punkti 2.5. ja lähtudes Jõelähtme Vallavalitsuse 19.09.2023 kirjast nr 7-10/3661-2 ning tuginedes ettevõtte Heti Agri OÜ taotlusele, **otsustan:**

1.1. Anda ettevõttele Heti Agri OÜ maavara kaevandamise keskkonnaluba nr KL-519774 kehtivusajaga 10 aastat:

1.1.1. Maavara kaevandamine

1.2. Avalikustada Jõelähtme Vallavalitsusele keskkonnaloa KL-519774 andmine ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded.

Käesolev korraldus on keskkonnaloa nr KL-519774 lahutamatu osa. Keskkonnaluba nr KL-519774 on kättesaadav keskkonnaotsuste infosüsteemis <https://kotkas.envir.ee/>.

Keskkonnaamet teavitab KeHJS § 12 lõike 1¹ punkti 2 kohaselt käesolevast KMH algamata jätmisest 14 päeva jooksul ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded ning puudutatud isikuid ja teisi menetlusosalisi eraldi kirjaga.

2. ASJAOLUD

2.1.Keskkonnaloa taotluse läbivaatamine

Heti Agri OÜ (registrikood 14476893; aadress Koondise tn 15-3 Saue, Saue vald, Harju maakond) esitas Keskkonnaametile 25.05.2023 taotluse nr T-KL/1018874 (registreeritud keskkonnaotsuste infosüsteemis KOTKAS (edaspidi *KOTKAS*), 25.05.2025 NR dm-124919-1, parandatud taotlus registreeritud KOTKAS 27.06.2023 nr DM-124919-6).

Heti Agri OÜ taotleb Maardu VII maardla maavaraploki 25 kõrgemargilise ehituslubjakivi

aktiivse tarbevaru kaevandamiseks. Taotletav Maardu VII lubjakivikarjääri asukoht on Harju maakond Jõelähtme vald, Võerdla küla. Taotletav mäeeraldise teenindusmaa pindala on 12,03 ha ja mäeeraldise pindala 12,03 ha.

Maardu VII lubjakivikarjääri teenindusmaa kattub katastriüksustega „Kiltri tee 16” (katastritunnus 24501:001:0750, pindala 13,17 ha, maa sihtotstarve on maatulundusmaa 100%, omandivorm on riigiomand).

Taotletav Maardu VII lubjakivikarjäär hõlmab Maardu maardla (registrikaart nr 178) pealpool veetaset paiknevat aktiivse tarbevaru plokki (25 plokk). Sügavuti on mäeeraldise piiriks plokki (25) alumine piir.

Ploki 25 taotletav varu on 590 tuh m³ (varu seisuga 31.12.2022) ja kaevandatav varu on 545 tuh m³ (seisuga 31.12.2022). Maardu VII lubjakivikarjääri maavara kaevandamise keskkonnaluba taotletakse kehtivusega 10 aastat. Keskmise kaevandamise aastamäär on 60 tuh m³. Kaevandatud maa korrastamist kavandatakse paralleelseks kaevandamisega ja korrastamise lõpule viimiseks on kavandatud täiendavalt 1 aasta. Taotletava Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise kaevandatav varu paikneb pealpool veetaset. Korrastamisel saab ammendatud karjääri ala korrastada metsamaaks.

Keskkonnaloa taotlus on avalikustatud 14.07.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Menetlusosalisi teavitati keskkonnaloa menetlusse võtmisest 14.07.2023 kirjaga nr DM-124919-8.

Keskkonnaamet kontrollis taotleja esitatud taotlusmaterjale vastavust maapõueseaduses (*edaspidi MaaPS*), keskkonnaseadustiku üldosa seaduses (*edaspidi KeÜS*), keskkonnaministri 23.10.2019 määruses nr 56 „Keskkonnaloa taotlusele esitatavad täpsustavad nõuded ja loa andmise kord ning keskkonnaloa taotluse ja loa andmekoosseis” sätestatud nõuetele ning pidas andmeid piisavaks taotluse menetlemiseks.

Riigilõiv 1000 eurot on tasutud 25.05.2023 riigilõivuseaduse §136² lõike 4 kohaselt.

Peale menetluse algatamise teadet andis Transpordiamet 25.07.2023 oma kirjas nr 7.1-7/23/11868-4, et ei oma vastuväiteid Maardu VII lubjakivikarjääri maavara kaevandamise loa taotlusele.

Maardu VII lubjakivikarjääri lääneservast ~7 m kauguses on sideehitis maismaal ELA094 (VID kood ELA094) ja selle kaitsevöönd 1 m liini teljest. Taotletav mäeeraldis ja selle teenindusmaa ei kattu kaitsevööndiga.

Maardu VII lubjakivikarjääri edelanurka läbib Aktisaselts MAARDU ELEKTER elektrimaakaabelliin PAJ - 3 (Lao 33) – AJ-20, mille kaitsevöönd on 1 m liini teljest. Liini teisaldamine kaevandaja kulul on kooskõlastatud Aktisaselts MAARDU ELEKTER'iga.

Maardu VII lubjakivikarjäärist lääne suunda kaugusele ~18 m jääb A- ja B-kategooria maagaasi jaotustorustik Tallinn-Kehra C12 (vid kood 74585), mille kaitsevöönd on 1 m liini teljest. Kattumist nimetatud tehnovõrkude kaitsevöönditega ei esine.

Maardu VII lubjakivikarjäärist kaugusel *ca* 115 m lõuna suunas teiselt poolt Tallinna-Narva riigipõhimaantee nr 1 asuvad Maardu IV lubjakivikarjääri mäeeraldis (keskkonnaluba HARM-161, arendaja EMG Karjäärid OÜ) ja Maardu lubjakivikarjäär (keskkonnaluba HARM-159, arendaja OÜ Starhill). Mõlemad nimetatud mäeeraldised on seotud Maardu lubjakivimaardla aktiivse tarbevaru plokkide maavaraga.

Maardu VII lubjakivikarjäärist ~ 32 m kaugusele põhja poole jääb Maardu XIII uuringuruum (geoloogilise uuringu luba L.MU/513453) ning ~ 111 m kaugusele ida suunda jääb taotletav Maardu XI uuringuruum.

Lähimad majapidamised jäävad taotletavast Maardu VIII lubjakivikarjääri mäeeraldisest läänes ja põhjas vähemalt ~ 200 m kaugusele ning idas ja lõunas vähemalt ~ 1 km kaugusele. Rail Balticu kavandatud trassikoridor jääb taotletavast Maardu VII lubjakivikarjäärist ~ 1,7 km kaugusele lääne suunda. Taotletava Maardu VII lubjakivikarjääri piiresse ei jää Natura 2000 võrgustiku alasid ega muid kaitstavaid loodusobjekte. Maardu lubjakivimaardla paikneb Põhja-Eesti platool üldiselt pinnamoega. Alal maapinna absoluutkõrgused varieeruvad vahemikus 39 kuni 43 m. Karjääri ala on osaliselt kaetud metsaga ning ülejäänud osas on lagendik, põhjapiiril on „kraav”, mis kevadel/sügisel täitub veega.

Karjäär asub hõreda inimasutusega piirkonnas ja ei ole oodata tolmust lähtuvalt negatiivset mõju ümbritsevale elukeskkonnale ja elukvaliteedile. Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja-ega pinnavett ning ei alandata karjääri veetaset.

Lähim hoone on karjääri teenindusmaast läänes ~220 m kaugusel katastriüksusel Kiltri tee 12c (katastritunnus 44601:001:0699).

Puurlõhketööd tellitakse ettevõttelt, millel on lõhkematerjaliseaduse nõuetele vastav tegevusluba. Puur-lõhketööd toimuvad vastutava isiku kinnitatud projekti järgi. Lõhketöö parameetrid ja kasutatavad abivahendid peavad tagama, et lööklaine, kildude laialipaiskumise ning seismilise võnkumise tõttu avalduvad mõjud oleksid lõhketöö ohualasse ehitistele ja seadmetele minimaalsed. Lõhkamisel tuleb tagada ohutus ja vältida kivitükkide lendamist teenindusmaa piiridest väljapoole.

Keskkonnaametile teadaolevalt ei ole antud tegevus vastuolus strateegiliste planeerimisdokumentidega.

Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel teenindusmaal ja selle vahetus läheduses ei asu Natura 2000 linnu- ega loodusalasid, looduskaitsealasid, kaitstavaid looduse üksikobjekte ning kultuurimälestisi.

Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel hooneid ei asu.

2.2. Keskkonnaloa taotluse ning otsuse eelnõu avalikustamise ning menetlusosaliste teavitamine

KeÜS § 47 lõike 2 kohaselt avaldatakse keskkonnaloa taotluse menetlusse võtmise kohta teade väljaandes Ametlikud Teadaanded ja kohalikus või maakondlikus ajalehes. Teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaloa taotlus on avalikustatud 14.07.2023 ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded. Menetlusosalisi teavitati keskkonnaloa menetlusse võtmisest 14.07.2023 kirjaga nr DM-124919-8 keskkonnaloa taotluse esitamisest ja avatud menetluse algatamisest KeÜS § 46 lõike 1 punktides 1 ja 2 nimetatud isikuid.

Kuni loa andmise või andmisest keeldumise otsuse tegemiseni on igaühel õigus esitada taotluse kohta ettepanekuid ja vastuväiteid. Avalikustamise käigus esitas Transpordiamet, et ei oma vastuväiteid Maardu VII lubjakivikarjääri maavara kaevandamise loa taotlusele.

Jõelähtme Vallavalitsus 15.09.2023 oma kirjaga nr 7-10/3661-2 (registreeritud KOTKAS 16.09.2023 nr 124919-23) edastas tingimusliku nõustuva otsuse Maardu VII lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotlusele ning esitas kõrvaltingimused.

KeÜS § 47 lõige 6 sätestab, et kui sama paragrahvi lõikes 1 nimetatud taotluse menetlusse võtmise teates ei avaldatud keskkonnaloa taotluse ja selle kohta antava haldusakti eelnõu väljapaneku aega ja kohta või seisukoha ning küsimuste esitamise tähtaega ja adressaati, avaldatakse nende andmetega teade vastavalt käesoleva paragrahvi lõigetes 2 ja 2¹ sätestatud nõuetele viivitamata pärast haldusakti eelnõu valmimist. KeÜS § 47 lõige 2 sätestab, et teate võib jätta kohalikus või maakondlikus ajalehes avaldamata, kui kavandatud tegevusega kaasnev keskkonnahäiring või keskkonnarisk on nii väike, et selle vastu puudub piisav avalik huvi.

Keskkonnaamet jättis keskkonnaloa taotluse kohta antava haldusakti eelnõu teate kohalikus või maakondlikus ajalehes avalikustamata, kuna kavandatava tegevuse keskkonnahäiring ja keskkonna risk on väike ning antud tegevuse vastu puudub piisav avalik huvi. KeÜS § 47 lõike 2, haldusmenetluse seaduse (edaspidi HMS) § 48 ja § 49 lõigete 1 ja 2 alusel pani Keskkonnaamet xx.xx.2024 õigusakti eelnõu koos seletuskirja ja taotlusele lisatud ning menetluse käigus haldusorganile esitatud või tema poolt koostatud muude asjasse puutuvate oluliste dokumentidega avalikkusele tutvumiseks välja ametlikus väljaandes Ametlikud Teadaanded, määrates ettepanekute ja vastuväidete esitamise võimaluse teates märgitud tähtaja jooksul. Lisaks teavitati asjast huvitatud isikuid xx.xx.2024 kirjaga nr xx.

Eelnõu avalikustamise käigus ettepanekuid ja vastuväiteid *esitati/ ei esitatud*

Vastavalt HMS § 40 lõikele 1 peab loa andja andma enne haldusakti väljastamist menetlusosalistele võimaluse esitada, kirjalikus, suulises või muus sobivas vormis asja kohta arvamus ja vastuväiteid. Keskkonnaamet küsis Jõelähtme Vallavalitsuse xx kirjaga nr xx

arvamust või vastuväiteid keskkonnaloa andmise otsuse ja loa eelnõule kahe nädala jooksul kirja saamisest, hiljemalt kuupäevaks xx.

Jõelähtme Vallavalitsus määratud tähtaja jooksul xx.

2.3. Keskkonnamõju hindamise vajalikkuse üle otsustamine

Keskkonnamõju hindamise ja keskkonnajuhtimissüsteemi seaduse (edaspidi *KeHJS*) § 3 lõikele 1 punkti 1 kohaselt hinnatakse keskkonnamõju, kui taotletakse tegevusloa või selle muutmist ning tegevusloa taotlemise või muutmise põhjuseks olev kavandatav tegevus toob eeldatavalt kaasa olulise keskkonnamõju. KeHJS § 11 lõike 2 kohaselt vaatab otsustaja tegevusloa taotluse läbi ning teeb keskkonnamõju hindamise (edaspidi *KMH*) algatamine või algatamata jätmise kohta KeHJS § 6 lõikes 2 nimetatud valdkondade tegevuse ja KeHJS § 6 lõikes 2¹ viidatud tegevuse korral õigusaktis sätestatud tegevusloa taotluse menetlemise aja jooksul, kuid hiljemalt 90. päeva pärast KeHJS § 6¹ lõikes 1 loetletud teabe saamist. KeHJS § 9 lõike 1 kohaselt on otsustaja tegevusloa andja. Maapõueseaduse (edaspidi *MaaPS*) § 48 kohaselt annab maavara kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet, seega on Keskkonnaamet otsustajaks KeHJS -e tähenduses.

KeHJS § 6 lõike 2 punkti 2, § 6 lõike 4, § 6¹ lõike 3, § 11 lõigete 2 ja 4 ning Vabariigi Valitsuse 29.08.2005 määruse nr 224 „Tegevusvaldkondade, mille korral tuleb anda keskkonnamõju hindamise vajalikkuse eelhindang, täpsustatud loetelu” § 1 lõike 1 ja § 3 punkti 4 kohaselt peab keskkonnaloa andja andma eelhindangu selle kohta, kas pealmaakaevandamine kuni 25 hektari suurusel alal on olulise keskkonnamõjuga tegevus ning kaaluma KMH algatamise vajalikkust.

KeHJS § 11 lõike 23 järgi otsustatakse KMH vajalikkus, lähtudes eelhindangust ja asjaomase asutuse seisukohast.

Keskkonnaamet jättis xx kirjaga nr xx „Maardu VII keskkonnaloa taotluse keskkonnamõju hindamise algatamata jätmise” algatamata KMH Maardu VII keskkonnaloa taotlusele. Kavandatava tegevuse keskkonnameetmed ebasoodsa keskkonnamõju vältimiseks või leevendamiseks tuuakse välja keskkonnaloa kõrvaltingimustena. (vt p 3.3.)

3. KAALUTLUSED

3.1. Kaalutlused keskkonnaloa andmisel

MaaPS § 1 lõike 1 kohaselt kohaldatakse kaevandamisloa andmise ja muutmise menetlusele HMS avatud menetluse sätteid, arvestades MaaPS erisusi. MaaPS § 1 lõike 4 järgi kohaldatakse maavara kaevandamise keskkonnaloa andmise ja muutmise menetlusele KeÜS 5. peatükki, arvestades MaaPS-i erisusi.

MaaPS § 49 lõike 1 kohaselt esitab taotleja kaevandamise keskkonnaloa saamiseks loa andjale taotluse.

MaaPS § 48 kohaselt annab kaevandamise keskkonnaloa Keskkonnaamet.

MaaPS § 49 lõike 6 kohaselt saadab keskkonnaloa andja kaevandamise keskkonnaloa taotluse arvamuse saamiseks kavandatava kaevandamiskoha kohaliku omavalitsuse üksuse, kes esitab oma arvamuse kirjalikult kahe kuu jooksul taotluse saamisest arvates. Taotlus on edastatud 14.07.2023 kirjaga nr DM-124919-9 Maardu VII lubjakivikarjääri keskkonnakaitseloa taotluse.

Jöelähtme Vallavalitsus 15.09.2023 oma kirjaga nr 7-10/3661-2 (registreeritud KOTKAS 16.09.2023 nr 124919-23) edastas tingimusliku nõustuva otsuse Maardu VII lubjakivikarjääri keskkonnaloa taotlusele ning esitas kõrvaltingimused.

Kaevandamisel Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel ei teki kaevandamisjäätmekava vajadus ning keskkonnaloa jäätmekava eriosa täitmise vajadus. Samuti ei toimu karjääri Jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) mõistes katendi äraviskamist ning tegemist on looduslikul kujul oleva materjaliga, millel on olemas kindel kasutus ning otstarbe. MaaPS § 44 kohaselt ei tohi kaevandamine põhjustada põhjustada mulla hävimist ning maavara kaevandamisel eemaldatud mulda tohib ajutiselt ladustada mäeeraldisel teenindusmaa piires, kasutada loa alusel kaevandatud maa korrastamiseks ning võõrandada või kasutada väljapool mäeeraldisel teenindusmaad. Sealhulgas ei kujuta katend ajutisel ladustamisel ohtu keskkonnale ning samuti on välistatud saasteainete teke ja levik ümbritsevasse keskkonda. Antud saastumata kattepinna näol pole *JäätS* mõistes tegemist jäätmekavaga.

Kavandatava tegevusega ei pumbata ega juhita ära isevoolu teel mäeeraldiselt põhja-ega pinnavett ning ei alandata karjääri veetaset. Hinnanguliselt jääb reljeefi muutusest tingitud pinnavee alanduse mõjuala lubjakivisse ulatuvast süvendi piirist ~ 14 m kaugusele. Kaevandamine toimub pealpool põhjavee taset seega on hinnanguliselt välistatud kaevandamistegevuse mõju piirkonna lähimatele puurkaevudele ning salvkaevudele. Põhjavesi toitub peamiselt sademetest.

Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldisel lähialal tuleb käsitleda kui II kategooria alana, kus kehtivad tööstusmüra piirväärtused: päeval ajal 60 dB ja öisel ajal 45 dB. Liiklusmüra (nt maanteeliiklus) piirväärtused II kategooria alal on vastavalt: päeval ajal 60 dB (65 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel) ja öisel ajal 55 dB (60 dB on lubatud müratundliku hoone teepoolsel küljel). Suurimad müra tekitajad kaevandamisel on kasutatavad masinad (laadur, ekskavaator, purusti ja sõel) ja transpordimasinad. Lõhketöödega tekkiv müra levib vahetult seadme töötsoonis ja selle lähiümbruses.

Lähim müratundlikeim objekt on karjääri teenindusmaast läänes ~200 m kaugusel paiknev hoone katastriüksusel Kiltri tee 12c (katastritunnus 44601:001:0699).

Kaevandamisel Maardu VII lubjakivikarjääris müra piirväärtuste ületamine on vähetõenäoline arvestades olukorda, kus tehnika paikneb süvendis ja/või puistangute taga ja arvutus eeldab kõigi seadmete paiknemist üheaegselt müratundlikule objektile lähimas punktis mäeeraldisel teenindusmaal ning seadmete samaaegset töötamist maksimaalsel müratasemel.

Tolmu võib tekkida mäeeraldise teenindusmaa piires kuival aastaajal katendita teedel maavara transportivate veoautode liikumisest. Tolmu leviku ulatus ja hajumine sõltub peamiselt tuule suunast ja kiirusest ning õhu niiskusest. Mäeeraldiselt tolmu levikut külgnevatele aladele vähendab alal paiknevad puistangud, töö toimumine süvendis ja ümbritsev taimestik ning väljaveoks kasutatava tee vajalikus ulatuses tolmuva katte alla viimine. Maavara veol tekkida võivat tolmu on vajadusel võimalik vähendada karjäärisiseste teede niisutamisega. Mürataseme ja tolmu tekke- ja leviku vähendamiseks saab vajadusel karjäärisisestel teedel transpordivahendite liikumine kiirust piirata. Transpordivahendite kiirust võib alandada mäeeraldisel 30 km/h ning vajadusel läbi viia laadurijuhtide täiendav instruktaaž, mis tagab, et laadimisel satuks keskkonda vähem tolmu ja müratase oleks minimaalne.

Karjäär asub hõreda inimasutusega piirkonnas ja ei ole oodata tolmust lähtuvat negatiivset mõju ümbritsevatele elukeskkonnale ja elukvaliteedile. Kavandatava tootmisprotsessi ja -tingimuste puhul ei ole oodata käitise saasteainete heidete künniskoguste ületamist, mille korral oleks nõutav õhusaasteluba.

Tulenevalt MaaPS § 50 lõikest 6 tuleb taotlusele lisada kaevandamisjäätmekava, kui kaevandamise käigus tekib kaevandamisjätmeid, mida ladustatakse mäeeraldise teenindusmaal, mis ei ole jäätmeoidla jäätmeseaduse (edaspidi *JäätS*) § 35² tähenduses. MaaPS § 50 lõike 3 kohaselt peab taotluse seletuskiri sisaldama andmeid kaevandamise käigus tekkivate kaevandamisjätmete kohta. *JäätS* § 7¹ lõike 1 kohaselt loetakse kaevandamisjätmeteks jätmed, mis on tekkinud maavarade uuringute, maavarade kaevandamise, rikastamise ja ladustamise ning kaevandamise töö tulemusena. Kaevandamise käigus tootmisjätmeid ei teki.

Karjääri alale on keelatud prügi ladustada. Keskkonnale ohtlikud jätmed kogutakse teistest eraldi (määrdeõlid. Pliiakud, patareid, õlised kaltsud jms) ja käideldakse need nõuetekohaselt (viiakse jäätmejaama vms).

Loa andja kohustus on selgitada välja kõik asjaolud, millel on otsuse tegemisel määrav tähtsus. Menetluse käigus kogutud andmestiku põhjal on vajalik välja selgitada, kas konkreetse loa taotluse puhul esineb hetkel kehtiva MaaPS §-s 55 sätestatud loa andmisest keeldumise aluseid.

MaaPS § 55 lõike 2 punktides 1-9 ja lõike 3 punktides 2-3 toodud asjaolusid Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise, mäeeraldise teenindusmaa või nende asukohaga seoses ei esine, seega ei ole nimetatud punkte keeldumise alusena asjakohasena käsitleda.

MaaPS § 55 lõike 2 punkt 10 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui kaevandamine on vastuolus riigi huviga. Riigi huvi on käsitletud Riigikogus 06.06.2017 vastu võetud strateegiadokumendis „Maapõuepoliitika põhialused aastani 2050”. Keskkonnaamet on hinnanud esitatud taotluse materjale ja menetluse käigus kogutud andmeid ning leidnud, et teadaolevalt käesoleva loa andmisega ei minda vastuollu riigi huviga. Seega ei esine MaaPS § 55 lõike 2 punkti 19 kohast keeldumise alust.

MaaPS § 55 lõike 2 punkti 12 sätestab, et keskkonnaloa andmisest keeldutakse, kui taotletava keskkonnaloa alusel tehtavad tööd võivad oluliselt ebasoodsalt mõjutada kaitstavat loodusobjekti ja seda ebasoodsat mõju ei saa muul viisil vältida kui loa andmisest keeldumisega. Keskkonnaameti 21.03.2024 kirjaga nr DM-124919-19 kinnitatud KMH eelhinnangu järelendus oli, et kavandatava tegevusega ei kaasne olulist keskkonnamõju.

MaaPS § 55 lõike 3 punkti 1 sätestab, et kaevandamisloa andmisest võib keelduda, kui taotlejale on määratud rohkem kui üks karistus kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest ja selle andmed ei ole karistusregistrist kustutatud. Keeldumise alus on kontrollitud menetluse käigus. Heti Agri OÜ ei ole seisuga 25.03.2024 karistusregistrisse kantud kaevandamisjäätmete käitlemise nõuete eiramise eest.

Maavara kaevandamiseks ja töötlemiseks kasutatava maa katastriüksuse sihtotstarve määramise ja muutmise nõuded on sätestatud maakatastriseaduses.

3.3. Saasteainete viimine paiksest heiteallikast välisõhku

Lubatav tegevus

Kaevandamisel tuleb rangelt jälgida, et ei satuks kütust või õli pinnasesse. Mäetöödel on potentsiaalseks reostusallikateks karjääri ja transportmasinate tehnilised avariid. Veekeskkonna reostusohu tekib juhul, kui kaevandamise ajal satub karjäärimasinate lekke korral karjääri põhja ja pinnasesse kütust või määrdeained. Kuna karjäärist väljapool puudub, siis reostuse edasikandumist pinnaveekogudusse ei toimu. Reostunud vesi võib siiski infiltreeruda põhjavette. Avarii korral tuleb reostus koheselt lokaliseerida ning teavitada sellest Häirekeskust. Kuna avariide teke on pigem ebatõenäoline ning välditav (õiged töövõtted, karjäärimasinate pidev kontroll ja hooldus selleks ettenähtud platsil), siis ei avalda kavandatav tegevus vee kvaliteedile negatiivset mõju. Seega on reostusohu õli või kütuse lekkimisel leevendusmeetmete õigeaegsel rakendamisel ebatõenäoline. Juhul kui mäetööde käigus siiski tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitluslitsentsi omavale ettevõttele. Reostuse kiireks likvideerimiseks peab hooldusplats olema varustatud diiselkütuseid ja määrdeaineid absorbeerivate materjalidega.

Ettevõtte tegevusega ei kaasne eeldatavalt suurõnnetuste või katastroofide tekke ohtu.

Teadaolevalt puuduvad mäeeraldise mõjupiirkonnas alad, kus õigusaktidega kehtestatud nõudeid on ületatud või võidakse ületada.

Keskkonnaamet käsitleb kavandatava tegevuse mõjualana Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaad. Kaevandamistegevusega kaasnevad mõjud on seotud kaevandamisega ning avalduvad kaevandamise käigus. Perioodil, kui kaevandamist ei toimu, kavandataval tegevusel mõjusid ei ole v.a. visuaalne häiring. Pärast kaevandamistegevuse lõppemist ning ala korrastamist lõpeb ka kavandatava tegevuse mõju.

Mürataseme normeerimisel lähtutakse ajavahemikus (päeva- ja ööaeg on vastavalt 07.00-23.00 ja 23.00-07.00), müraallikast, müra iseloomust ja välismüra puhul hoonestatud või hoonestamata ala kategooriast.. Maardu VII lubjakivikarjääri kavandatakse mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 07.00-23.00. Maavara kaevandamise, töötlemise ja transpordiga kaasneb müra, mida tekitavad karjääris töötavad kaevandamismasinad. Ekskavaatori, koppladuri ja kalluritele müratase jääb vahemikku 90...110 dB, purustus-sõelumissõlme müratase kuni 110 dB piiresse. Tööpäeva keskmisena jääb müratase eelpool märgitud piiridest väiksemaks, sest masinad ei tööta pidevalt täisvõimsusel. Ümbruskonnale kõige häirivamat müra tekitab katendi koorimine karjääri avamisel, järgnevatel mäetöödel asuvad töötavad masinad katendivalli varjus ja karjäärisüvendis, mis hinnanguliselt vähendab mürataset kuni 10 dB võrra.

Kaevandamisel Maardu VII lubjakivikarjääris müra piirväärtuste ületamine on vähetõenäoline arvestades olukorda, kus tehnika paikneb süvendis ja/või puistangute taga ja arvutus eeldab kõigi seadmete paiknemist üheaegselt müratundlikule objektile lähimas punktis mäeeraldise teenindusmaal ning seadmete samaaegset töötamist maksimaalsel müratasemel.

Lähim müratundlikeim objekt on karjääri teenindusmaast läänes ~220 m kaugusel paiknev hoone katastriüksusel Kiltri tee 12c (katastritunnus 44601:001:0699).

Tolmu võib tekkida mäeeraldise teenindusmaa piires kuival aastaajal katendita teedel maavara transportivate veoautode liikumisest. Tolmu leviku ulatus ja hajumine sõltub peamiselt tuule suunast ja kiirusest ning õhu niiskusest. Maavara veol tekkida võivad tolmu on vajadusel võimalik vähendada karjäärisiseste teede niisutamisega. Mürataseme ja tolmu tekke- ja leviku vähendamiseks saab vajadusel karjäärisisestel teedel transpordivahendite liikumise kiirust piirata. Transpordivahendite kiirust võib alandada mäeeraldisel 30 km/h ning vajadusel läbi viia laadurijuhtide täiendav instruktaaz, mis tagab, et laadimisel satuks keskkonda vähem tolmu ja müratase oleks minimaalne.

Karjäär asub hõreda inimasutusega piirkonnas ja ei ole oodata tolmust lähtuvat negatiivset mõju ümbritsevale elukeskkonnale ja elukvaliteedile.

Karjääri territooriumilt võivad kanduda välja kallurautode heitgaasid, mis samuti ei tohi ületada lubatud määrasid. Veokite heitgaaside piirväärtused on kehtestatud valmistaja tehase poolt ja neid kontrollitakse autode tehnölevaatusel. Transpordist tingitud tolmu leviku piiramiseks tuleb karjääri siseteid kuival aastaajal vajadusel niisutada

Ajaõiguseseadus § 143 lg 1 sätestab, et kinnisasja omanikul ei ole õigust keelata gaasi, suitsu, auru, lõhna, tahma, soojuse, müra, põrutuste ja muude seesuguste teiselt kinnisasjalt tulevate mõjutuste levimist oma kinnisasjale, kui see ei kahjusta oluliselt tema kinnisasja kasutamist ega ole vastuolus keskkonnakaitse nõuetega. Mõjutuste tahtlik suunamine naaberkinnisasjale on keelatud.

3.4. kõrvaltingimuste seadmine

HMS § 3 lõike 1 kohaselt võib haldusmenetluse piirata isiku põhiõigusi ja-vabadusi ning tema muidu subjektiivseid õigusi ainult seaduse alusel. Haldusmenetluse üksikasjad määrab haldusorgan kaalutuluõiguse alusel (HMS §5 lõige 1). Kaalutusõigust tuleb teostada koosõlas volituse piiride, kaalutusõiguse eesmärgi ning õiguse üldpõhimõtetega, arvestades olulisi asjaolusid ning kaaludes põhjendatud huve (HMS § 4 kõige 2). MaaPS § 56 lõike 1 punkti 9 kohaselt märgitakse kaevandamisloale meetmed, mis seatakse maapõue kaitse ja maavara ratsionaalse kasutamise tagamiseks ning inimese tervisele, varale ja keskkonnale kaevandamisest tuleneva keskkonnahäiringu vähendamiseks. Keskkonnaloaga reguleeritakse mäeeraldisel ja mäeeraldise teenindusmaal läbiviidavaid tegevusi ning nähakse ette leevendusmeetmed otseselt kaevandamisest tulenevate keskkonnamõjudele. Kõrvaltingimused ja seirevajadused sätestatakse keskkonnaloa eriosades vastavalt asjakohasusele.

Keskkonnaamet on kavandatava tegevuse kohta andnud keskkonnamõjude eelhindangu ning otsustanud jätta KMH algatamata. Eelhindangus analüüsiti karjääri tööga kaasnevate keskkonnahäiringute võimalikku teket ja levimist ning intensiivsust. Eelhindangu lõppjärelendusena leiti, et kavandataval tegevusel puudub oluline keskkonnamõju, kuna:

1. Kuna kavandatav tegevuskoht ei asu kaitsealadel ega Natura 2000 võrgustiku alal ning kavandatava kaevandamisega ei mõjutata kaitsealasid ega Natura 2000 võrgustiku alasid, siis puudub oluline mõju looduskaitsealistele objektidele;
2. Kui peetakse kinni leevendusmeetmetest, siis jäävad piirmäärad õhusaaste, müra ja vibratsiooni osas kehtestatud normide piiridese;
3. Kaevandamise käigus tootmisjäätmekäitlust ei teki;
4. Kaevandamine ei mõjuta väljakujunenud põhjavee režiimi, kuna kaevandamine toimub põhjavee taset alandamata.
5. Mäeeraldise looduslik maastik kaevandamistööde käigus hävineb, kuid see on kvalitatiivselt hiljem taastav maa-ala korrastamisega.

Kavandatava tegevuse mõjualana käsitleti Maardu VII lubjakivikarjääri mäeeraldise teenindusmaad ning ca 250-300 m ümber selle, kuna nii kaugelt võib teoreetiliselt ulatuda müra või tahkete peenosakeste häiring. Tekkida võivate keskkonnahäiringute vältimiseks ja leevendamiseks esitati eelhindangus järgnevad keskkonnamõjude meetmed:

1. Juhul kui mäetööde käigus tekib avarii, tuleb vajalike vahenditega (absorbent, õlipüünised) reostuse levik kiirelt ja ohutult lokaliseerida ning reostunud pinnas üle anda vastavat jäätmekäitlusalust omavale ettevõttele;

2. Masinate korraline hooldus teostatakse selleks ettevalmistatud platsil;

3. Tolmu tekke ja leviku tõkestamiseks tuleb sademetevahel, kui ööpäeva keskmine välistemperatuur on üle +5 °C, kasta karjääri veoteid ja platse pidevalt ning piirata veokite liikumiskiirust kuni 30km/h;

4. Hoida purustus-sorteerimissõlm kui peamine heiteallikas karjääri süvendis;

5. Hoida purustussõlme generaatori põleti/ küttekolde korras;

6. Kasutada kvaliteetset kütust;

7. Purustus-sorteerimissõlm tuleb võimalikult suures osas kinni katta, vältimaks purustus-

sorteerimissõlmes tekkiva tolmu levikut;

8. Purustus-sorteerimissõlm peab olema varustatud niisutussüsteemiga, vältimaks purustus-sorteerimissõlmest tekkiva tolmu levikut;

9. Karjääri väljasõiduteed tuleb puhastada ja pesta vähemalt 1 kord nädalas;

10. Karjäärist väljuvate sõidukite jaoks tuleb paigaldada rattavannid ning karjäärist väljuvate sõidukite rattad ja rattakoopad tuleb suvepesuga üle pesta, vältimaks tolmu levikut;

11. Lubjakivikarjääris teha mäetöid päevasel ajal esmaspäevast reedeni (v.a riigipühad) kell 7.00-23.00;

12. Karjääri teenindusala piirata aiaga;

13. Mürahäiringu leevendamiseks tuleb rakendada leevendavaid meetmeid (mõjutatud ala suunas rajada müra vähendamiseks müratõkke vall).

14. Enne lõhketöödega alustamist tuleb läbi viia mäeeraldise piirist 200 m raadiuses olevate hoonete konstruktiivse osa seisundi audit. Audit tuleb läbi viia ehitusseadustiku §-s 18 ja majandus- ja taristuministri 12.10.2020 määruses nr 61 sätestatule (visuaalkontroll). Auditi teostamise õigus on ehitusinseneril (diplomeeritud ehitusinsener, tase 7 või volitatud ehitusinsener, tase 8), kellel on kutsetunnistusel ehitise auditi kompetents. Auditi läbiviimise sagedus on iga kolme aasta tagant. Visuaalselt nähtavate muutuste ilmnemise korral tuleb hoone omaniku nõudmisel läbi viia täiendav audit, kuid mitte tihedamini kui kord aastas. Auditi läbiviimise korraldab ning kulud tasub loa omaja.

15. Ettevõtte on kohustatud kooskõlastama lõhkamistööd omavalitsusega.

16. Kord kvartalis (tootmise kuival perioodil) seirata PM_{10} ja $PM_{2,5}$ peenosakeste levikut, mil karjäär töötab tavapärasel viisil ning mõõtepunkt paikneb tootmisterritooriumi piiril allatuult heiteallikast;

Nimetatud meetmed kantakse keskkonnanaloe kõrvaltingimusteks muutmata sõnastuses.

3.5. Kohaliku omavalitsuse üksuse esitatud tingimused

Jõelähtme Vallavalitsus 15.09.2023 oma kirjaga nr 7-10/3661-2 (registreeritud KOTKAS 16.09.2023 nr 124919-23) edastas tingimusliku nõustuva otsuse Maardu VII lubjakivikarjääri keskkonnanaloe taotlusele ning esitas kõrvaltingimused.

Jõelähtme Vallavalitsuse esitatud kõrvaltingimused (on lisatud kursiivis) ja välja toodud punktid:

1. Millises karjääri osas toimub karjääri rajamisega alustamine ja kuidas kaevandamistegevusega edasi liigutakse, tagamaks, et karjäärist johtuv müra oleks ümbruskonna jaoks võimalikult väike.

Keskkonnaameti vastus:

Karjääri töö tuleb tagada niimoodi, et kaevandamistööd oleksid keskkonnaministri 16.12.2016 määrusest nr 71, „Välisõhus leviva müra normtasemed ja mürataseme mõõtmise, määramise ja hindamise meetodid” müra piirmäärades ja vajadusel võtta kasutusele müra takistavaid leevendusmeetmeid nt müratõkkevall lähimate elamute suunas. *Hoida purustus-sorteerimissõlm*

kui peamine heiteallikas karjääri süvendis.

2. Milliseid täiendavaid abinõusid peab kaevandusettevõtte tarvitusele võtma müra leviku piiramiseks täpse sisuga kõrvaltingimuste sätestamise eelduseks on Jõelähtme Vallavolikogu hinnangul see, et kaevandamisloa väljastamise menetluse kestel teostatakse karjäärist lähtuva müra modelleering. Müramodelleeringu tulemusena on võimalik kindlaks määrata kuhu ning milliste omadustega müratõkkevalle või- seinu tuleb karjäärist lähtuva müra vahendamiseks rajada;

Keskkonnaameti vastus:

küsimusele on vastatud punktis 1

3. Kuidas toimub karjääri saabuvate ja sealt väljuvate kallurautode liiklus viisil, et sõidukuid ei läbiks karjääri ümbruses olevaid asulaid;

Keskkonnaameti vastus:

Karjääri saabuvate ja sealt väljuvate kallurautode liiklus on vastavalt liikluskorraldusele ja liiklusseadusele seatud.

4. Millistes asukohtades, kuidas ja millise ajagraafiku kohaselt toimub vee, tolmu, müra ning lõhketöödega seonduvate valdkondade üle seire koostamine. Paneme ette, et vähemalt müra ja tolmuiseired peaksid toimuma mitte harvemini kui kord kvartalis olukorras, kus erinevad seadmed samaaegselt töötavad ning tolmuiseire peaks hõlmama ka peentolmu (PM 10) ja eriti peene tolmu (PM 2,5) mõõtmist. Muuhulgas tuleks kaevandamisloas kõrvaltingimusena sätestada, et perioodiliselt teostavate seirete tulemused tuleb edastada ka Jõelähtme Vallavalitsusele. Samuti tuleks sätestada kõrvaltingimus selle kohta, et Jõelähtme Vallavalitsusele edastatakse kvartaalselt aruanded kaevandamismahtude ning karjääri avamise ja edasi liikumise, samuti karjääri korrastamise osas;

Keskkonnaameti vastus:

Keskkonnaamet saab kaevandamisloa eelnõus seada kõrvaltingimustes seire tingimused, mida ettevõtte peab täitma kaevandamisloa kehtivusaja jooksul.

5. kuidas ja millise ajagraafiku kohaselt peab hakkama toimuma karjääri korrastamine. Jõelähtme Vallavolikogu arvates oleks põhjendatud, et karjääri korrastamistöödega hakataks pihta juba siis, kui karjääris toimub lubjakivi kaevandamine. Ilmselgelt ebamõistlik oleks oodata korrastamistööde alustamisega senikaua, kuni kogu lubjakivi on ära kaevandatud;

Keskkonnaameti vastus:

Vastavalt Maapõueseaduse §80 alusel on kaevandamisloa omajal kaevandatud maa korrastamise kohustus. Vastavalt maapõueseaduse §81 alusel on loa omaja kohustatud esitama taotlust korrastamistingimuste saamiseks Keskkonnaametilt ning heakskiitmiseks kaevandatud

maa korrastamise projekti. Vastavalt §84 lõige 2 kohaselt kaevandatud maa tuleb korrastada enne kaevandamisloa kehtivuse lõppemist. Kui kaevandamisluba tunnistatakse kehtetuks enne kaevandatud maa korrastamise kohustuse täidetuks tunnistamist, tuleb kaevandatud maa korrastada loa kehtetuks tunnistamise otsuses määratud tähtpäevaks.

6.kuidas toimub ümbruskonna elanikele ja kohaliku omavalitsuse ette teavitamine lõhketööde teostamisel karjääris;

Keskkonnaameti vastus:

Ettevõtte on oma kirjas (KOTKAS 03.10.2023 nr DM-124919-15) lubanud, et ettevõtte kooskõlastab oma lõhkamistööd omavalitsusega. Keskkonnaamet seab kõrvaltingimuseks: ettevõtte on kohustatud kooskõlastama lõhkamistööd omavalitsusega.

7. millal ja kuidas ajaliselt enne lõhketööde alustamist ümbruskonna hoonete seisukord kaardistatakse ning selle kohta, kuidas toimub lõhkamistööde tagajärjel ehitistele tekkinud kahjustute kõrvaldamine;

Keskkonnaameti vastus:

Keskkonnaamet seab kõrvaltingimusteks järgneva: Enne lõhketöödega alustamist tuleb läbi viia mäeeraldise piirist 200 m raadiuses olevate hoonete konstruktiivse osa seisundi audit. Audit tuleb läbi viia ehitusseadustiku §-s 18 ja majandus- ja taristuministri 12.10.2020 määruses nr 61 sätestatule (visuaalkontroll). Auditi teostamise õigus on ehitusinseneril (diplomeeritud ehitusinsener, tase 7 või volitatud ehitusinsener, tase 8), kellel on kutsetunnistusel ehitise auditi kompetents. Auditi läbiviimise sagedus on iga kolme aasta tagant. Visuaalselt nähtavate muutuste ilmumise korral tuleb hoone omaniku nõudmisel läbi viia täiendav audit, kuid mitte tihedamini kui kord aastas. Auditi läbiviimise korraldab ning kulud tasub loa omaja.

8. kaevandamisluba tuleks väljastada kehtivusajaga mitte kauemaks kui 10 aastaks ning keskmise kaevandamise aastamääraga 60 tuh m³;

Keskkonnaameti vastus:

Kuigi ettevõtte Heti Agri OÜ on esitatud keskkonnakaitseloa 30 aastaks ja kaevandamise keskmiseks aastamääraks taotlenud 19 tuh m³ siis vastavalt Jõelähtme Vallavalituse seatud kõrvaltingimustele väljastab Keskkonnaamet keskkonnakaitseloa 10 aastaks ning keskmise kaevandamise aastamääraga 60 tuh m³.

9.Kiltri karjääris kaevandatavat lubjakivi tuleks kasutada üksnes Harju maakonna vajaduste rahuldamiseks;

Keskkonnaameti vastus:

Sellises sõnastuses ei saa vastavat tingimust loale seada kuna seda ei saa kontrollida ühegi seadusandlusega. Samuti ei ole ette teada, mis konkreetsel ajahetkel Eesti majanduses toimub.

10.väljata tuleks ka 45 tuhat m³ ehituslubjakivi, mis kaevandamisloa taotluse kohaselt tuleks jätta karjääri nõlvade sisse.

Keskkonnaameti vastus:

Ettevõtte on oma kirjas (KOTKAS 03.10.2023 nr DM-124919-15) vastanud, et nõlvadelt kaevandamata jätmine tuleb Transpordiameti seadud nõuetest.

Maardu VII lubjakivikarjääri keskkonnaloa nr KL-519774 eelnõu avalikustamisel Jõelähtme Vallavolikogu xx.

3.6. Otsekohalduvad nõuded

Keskkonnaloaga kaasnevaid käitajal õigusaktidest tulenevad õigused ja kohustused. Ettevõtte peab järgima KOKS, JäätS, VeeS, MaaPS ja nende alamaktides kajastatud nõudeid ning kohustusi. Keskkonnaamet on seisukohal, et õigusaktidest tulenevaid otsekohalduvaid nõudeid ei ole otstarbekas kanda keskkonnaloale. Olulisemad keskkonnavalased kohustused loa omajale on toodud Keskkonnaameti kodulehel rubriigis „Keskkonnakaitseloa omaja meelespea”. Kohustused on leitavad Keskkonnaameti kodulehe aadressilt: <https://keskkonnaamet.ee/keskkonnakasutus-keskkonnatasu/keskkonnakaitseloa/loa-omaja-meelespea>

VAIDLUSTAMINE

Otsust on võimalik vaidlustada 30 päeva jooksul teatavaks tegemisest, esitades vaide haldusakti andjale haldusmenetluse seaduses sätestatud korras või kaebuse halduskohtule halduskohtumenetluse seadustikus sätestatud korras.

Martin Nurme
juhataja
maapõuebüroo